
Ивайло Московски: Чип вместо лична карта за е-услуги

Интервю на министър Ивайло Московски за вестник "Стандарт", 12.04.2012 г.

Министерствата вече са свързани и си обменят документи, каза Ивайло Московски

Какво се случва с дългоочакваното електронно правителство, кога реално ще заработи, какви проекти се изпълняват и има ли реален шанс да бъдат завършени скоро? Как работи Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията по този първостепенен проект на кабинета, попитахме Ивайло Московски.

- Как върви реализацията на проекта за е-правителство, г-н министър? Какво реално може да се направи в кратките срокове, които премиерът Борисов постави за старта на е-управление?

- Изграждането на електронното управление не може да бъде фиксирано с крайна дата. Това е процес, който се развива непрекъснато. Очевидно е обаче, че имаме да наваксваме огромно закъснение, трупано с години. Но това, което мога да кажа със сигурност, е, че в кратки срокове ще успеем да поставим стабилни основи на работещо електронно управление в България. Имам предвид, че само за 7-8 месеца, откакто работи Съветът за електронно управление и е-правителството е в дневния ред на правителството сред топприоритетите, ние стартирахме процедурите по двата големи проекта, които осигуряват основите на процеса.

Първият проект е за развитие на административното обслужване по електронен път и е на стойност 18 млн. лева. След отварянето на финансовите оферти на 10 април, изглежда, че изпълнители на дейностите по един от най-важните проекти в е-управлението ще са авторитетни български компании. Очакваме в началото на 2013 г. резултатите от изпълнението на петте лота. Това е критичен по значение проект, след изпълнението на който около 30 регистъра като ГРАО, ЕСГРАОН, Търговския и Имотния, както и регистърът на моторни превозни средства, ще обменят автоматично данни помежду си по служебен път. Което означава, че администрациите няма да изискват различни данни от гражданите, ако необходимата информация вече съществува в някоя от тях. В проекта са включени разработването и внедряването на 50 електронни услуги за Столична община.

Гражданите и фирмите ще пестят пари и време и няма да обикалят общини и институции, за да получат удостоверение и документ. Много услуги ще отпаднат и ще се превърнат във вътрешно административни, защото администрациите ще обменят информацията помежду си. Това на практика е реалното е-управление.

До 17 април се подават оферти по втория голям проект - "Подобряване на административното обслужване на потребителите чрез надграждане на централните системи на електронното правителство", който е на стойност 12 млн. лв. В него основно място заема проектът за електронна идентификация, който е ключът към е-управлението. Сега идентификацията на гражданите пред администрацията става чрез лична карта, която трябва да се покаже лично и на място, а с проекта ще стартираме издаването на носител с електронен идентификатор на българския гражданин. Предвидили сме на носителя да се запише и електронният подпис на тези, които го притежават.

Въвеждането на тази идентификация ще намали значително разходите на администрациите по предоставяне на е-услуги и нещо по-важно - гражданите и бизнесът ще бъдат облекчени при тяхната идентификация, когато използват услугите на

електронното управление. Успяхме да направим нещо много ефикасно, което никой не е правил от години - деловодните системи на всички министерства вече са свързани помежду си и може да обменят документи по електронен път. Сега се обучават служителите как да си обменят документите. Общини и областни администрации също работят за това. Мярката ще спести над 5 млн. лв. годишно на данъкоплатеца от хартия, тонер, куриери.

Затова с темповете, с които рестартирахме на практика процеса от октомври 2011 г., съм оптимист, че през 2013 г. вече ще говорим за е-правителството в сегашно време.

- Какво важно предстои оттук нататък?

- Реализацията на тези два големи проекта на първо място. Паралелно с това не бива да забравяме "кръвоносната система" на електронното правителство, която, както казва моят заместник, отговорен за процеса - Валери Борисов, е "дигиталните магистрали", през които трябва да бъдат предоставяни е-услугите - т. е. широколентовият достъп до интернет. Има действащ проект за изграждането им, който се финансира по Оперативна програма "Регионално развитие". Очаквам през есента на 2012 г. да стартира проектът за изграждането на широколентов интернет в слабо населените райони. Вече приключи предпроектното проучване. Проектът обхваща над 30 общини с над 300 000 души население. Искам да припомня, че ЕК постави изграждането на широколентов интернет като акцент в Дигиталния дневен ред на Европа. Данни на комисията сочат, че повишаването само с 10% на този достъп осигурява ръст от 1-1,5% на БВП.

До края на април тръгват и тестовите на електронното призоваване. Това ще бъде първата реална стъпка за ускоряване работата на съдебната система и за дигитална демокрация.

Паралелно вървят десетки проекти в общините, в Агенцията по кадастър, НАП за разработка на електронни административни услуги. Вече приключиха над 40 проекта в общини от цялата страна за разработка на електронни услуги за местната администрация. Това осигурява на гражданите и бизнеса бърз и лесен достъп до услугите на местната администрация.

В началото на април стартираха тестовите на новата интегрирана система "Едно гише" в "Български пощи". Очаквам до началото на лятото системата да бъде интегрирана във всички пощенски станции в страната. Проектът позволява на всеки клиент на "Български пощи" да има клиентски профил, чрез който ще получава по-бързи и качествени услуги.

- Кое е разковничето на родното е-правителство?

- Има две ключови неща, които трябва да се случат, за да говорим за реално е-правителство - електронната идентификация на гражданите и портала на е-управлението. Електронната идентификация, независимо от физическия носител, който ще бъде избран за нея, е абсолютно необходима, за да можем да придвижим цялото електронно правителство напред. Практиката сочи, че електронните услуги, ако изискват заплащане, са с по-ниска такса от тези, които са на хартия и с лично явяване. И това ще е от особено значение за повишаване на интереса към е-услуги от страна на гражданите и бизнеса.

- Какво може да спъне процеса?

- Искам ясно да се знае, че всяка администрация трябва да поеме своята отговорност, свързана с реализацията на е-управлението. Най-търсените услуги трябва да бъдат разработени като електронни от всяка конкретна администрация - държавна, областна или общинска, а МТИТС ще ги интегрира в системите на е-управлението. МТИТС координатора, помага и съдейства активно за ускоряване на процесите, свързани с е-правителството. Това, което зависи от нас, се прави с възможно най-бързи темпове.